

VAPAAEHTOISET ÖLJYNTORJUNNASSA –JATKOHANKE VÄLIRAPORTTI

1. HANKKEESSA MUKANA

Yhteistyötahoina:

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK)

Suomen Meripelastusyhdistys (SMPS)

Suomen Lentopelastusseura (SLPS)

WWF Suomi

Hankkeen vetäjänä:

Suomen Punainen Risti (SPR) keskustoimisto

Hankkeen rahoittaja:

Reijo Rautauoman säätiö

2. YHTEYSHENKILÖT

Hankesuunnittelija

Niki Haake

020 7012142

niki.haake@redcross.fi

(OHJAUSRYHMÄ)

Henrik Nysten

040 183 2328

Henrki.nysten@mpk.fi

Sami Kinnunen

040 631 8889

sami.kinnunen@lentopelastus.fi

Jori Nordström

0400 656 171

jori.nordstom@meripelastus.fi

Teemu Niinimäki

050 524 3206

teemu.niinimaki@wwf.fi

Arsi Veikkolainen

040 120 9022

arsi.veikkolainen@redcross.fi

3. RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS

Reijo Rautauoman säätiön rahoittamissa Vapaaehtoiset öljyntorjunnassa -hankkeissa on valmisteltu vapaaehtoisten toimintamalleja, koulutusta ja yhteistyötä jo neljän vuoden ajan. Meneillään oleva Suomen Punaisen Ristin ja Reijo Rautauoman säätiön välistä jatkohankkeen sopimusta on jäljellä puoli vuotta (hanke päättyy vuoden 2018 lopussa).

Tämän väliraportin tarkoituksena on tarkastella kokonaisuutena neljän vuoden aikana saavutettuja tuloksia. Väliraportin sävy on kriittinen, jotta säätiöllä hankkeen loppuvaiheesta on mahdollista arvioida realistisesti hankkeiden tavoitteenasetantaa ja tulevaisuuden suunnitelmia. Toisaalta kuvataan myös hankkeiden onnistumiset.

4. HANKKEEN 1. VAIHE (SPEK) 2014-2015

Vapaaehtoisten osallistuminen öljyntorjuntaan -kehittämishankkeessa (1. vaihe) haluttiin edistää vapaaehtoisten mahdollisuuksia toimia öljyvahingon torjuntaoperaation eri tehtävissä. Hanke toteutettiin vuosina 2014–2015 laajassa yhteistyössä eri viranomaisten ja järjestöjen kesken. Lähtökohtana oli havainto, että laaja-alaisessa öljyonnettomuudessa viranomaiset tarvitsevat vapaaehtoisia avukseen, mutta käytännön tasolla vapaaehtoisten käyttöön on varauduttu huonosti.

Hankkeen alkaessa 2015 taustalla oli Raahen öljyonnettomuus, joten hetki oli otollinen aiheen käsittelyyn ja uusien vapaaehtoisten rekrytoimiseen.

Hankkeen (1. vaihe) keskeiset tavoitteet olivat:

1. Yhteisen toimintamallin luominen viranomaisten ja vapaaehtoisten väliseen yhteistyöhön
2. Öljyntorjuntaan liittyvän koulutustoiminnan kehittäminen
3. Järjestöressurssien tunnettuuden lisääminen.

Tavoitteet on saavutettu seuraavasti:

Ensimmäisen vaiheen tuloksina on saatu aikaan vapaaehtoisten öljyntorjuntavalmiutta kuvaavaa ja ohjaavaa ohjetta (kuusi (6) kappaletta). Ohjeet ovat luettavissa SPEK:n sivuilla ja Vapaaehtoiset öljyntorjunnassa www.vapaaehtoisetoljyntorjunnassa.fi. Ohjeita laadittiin seuraavasti:

Vapaaehtoistoiminnan johtaminen ja organisointi öljyvahingon torjunnassa - esitellään hankkeessa toteutettu toimintamalli viranomaisten ja vapaaehtoisten väliseen yhteistyöhön sekä miten vapaaehtoisten tulisi organisoida järjestöjen välinen yhteistyö rantatorjunnassa.

Vapaaehtoisille soveltuvat tehtävät öljyvahingon torjunnassa:

Oppaassa määritellään se laaja tehtäväkenttä, jossa vapaaehtoiset voivat toimia viranomaisten tukena.

Opas vapaaehtoisten pikakouluttamiseksi rantapuhdistukseen öljyvahingon torjunnassa: Oppaassa kuvataan rantapuhdistuksen toimintamalli ja sen kouluttaminen vapaaehtoisille.

Selvitys vapaaehtoistoiminnan hallinnoinnista öljyvahingon torjunnassa: Hallintonselvitys käsittelee lain velvoittamaa vapaaehtoisille maksettavaa korvausta, vakuutusmaksymyksiä ja työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyviä seikkoja.

Järjestöjen öljyvahingon torjuntaan liittyvät koulutukset vapaaehtoisille 2015 - koulutuskooste. Listaus järjestöjen rantatorjuntaan liittyvistä koulutuksista ja niiden sisällöistä.

Opas öljyvahinkoihin – Kuinka toimit, jos havaitset öljyä ympäristössä? Kansalaisille tarkoitettu opas kuinka toimia, jos havaitsee öljyä ympäristössä.

Öljyntorjuntaan liittyvän koulutuksen osalta hankkeen ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin erilaisia viranomaisille ja vapaaehtoisille tarkoitettuja koulutuksia ja luentoja. Työryhmätyöskentelynä mallinnettiin öljyntorjunnan joukkueenjohtajakoulutusta.

Ensimmäisen vaiheen medianäkyvyys oli laajaa Savon ja Varsinais-Suomen alueilla paikallislehdissä. Lisäksi hanke oli esillä valtakunnallisesti erilaisissa medioissa kuten erityislehdet, nettisivut ja facebook.

SPEK:in vetämän hankkeen ensimmäisessä vaiheessa saavutetut tulokset

Ensimmäisen vaiheen tärkeimpänä tuloksena voidaan pitää yhteisten toimintamallien luomista ja vapaaehtoisten öljyntorjuntavalmiuden kehityksen käynnistymistä. Kansainvälisestäkin vertailtuna hankkeen tuottama materiaali on edistyksellistä.

Hankkeen 1. vaiheen yksi tulos oli kuitenkin havainto siitä, että järjestöjen keskinäistä koordinaatiota on kehitettävä ja että paikallistason valmiuden kehittäminen tarvitsee tukeen alueellista ja valtakunnallista järjestöjen keskinäistä yhteistoimintaa.

Ensimmäisen vaiheen aikana Vapaaehtoisen pelastuspalvelun keskustoimikunnassa päätettiin, että Vapepa-verkosto on tulevaisuudessa halukas koordinoimaan vapaaehtoisjärjestöjen öljyntorjuntavalmiutta ja osallistumista öljyntorjuntaan. Vapepa KT 19.11.2015.

5. HANKKEEN 2. VAIHE

Hankkeen toisessa vaiheena toteutettiin kyselytutkimus vapaaehtoisten hälytettävyydestä ja käytettävyydestä öljyonnettomuuksissa. Kyselytutkimus teetettiin tilaustyönä Kymen ammattikorkeakoululta. Selvityksessä ilmeni, että valmiuden arvioiminen oli hankalaa ja osin epätarkkaa, koska vapaaehtoiset eivät toimi varallaolo järjestelmällä, vaan hälytettävyys perustuu vapaaehtoisuuksiin.

Toisaalta käytäntö on osoittanut, että hälytyksiin osallistutaan tietyllä prosentilla. Näin ollen suuremmissa massoissa hälytys tuottaa tilastollisesti aina riittävän vasteen.

6. JATKOHANKKEEN TARKOITUS JA PÄÄMÄÄRÄ (SPR)

Jatkohankkeen tarkoituksena on viedä aikaisemmassa vaiheessa tuotetut materiaalit ja toimintamallit osaksi Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimintaa viranomaisten tueksi öljyonnettomuuksissa ja muissa vapaaehtoisvoimia vaativissa ympäristöonnettomuuksissa.

Hanketta koordinoi SPR, joka toimii Vapepan koordinaatiojärjestönä. Jatkohanke oli tarkoitus toteuttaa yhteistyössä Vapepan jäsenjärjestöjen kesken, siten että järjestöt osallistuisivat koulutusten kehittämiseen, kouluttamiseen, tulisivat mukaan suunnittelemaan harjoituksia sekä aktivoimaan alueellista toimintaa. Tavoitteena oli esimerkiksi se, että WWF rantatorjunnan vapaaehtoisjoukot nivotaan tiiviimmin osaksi Vapepan toimintatappaa ja johtamisjärjestelmää.

Ongelmallista hankkeen jatkuvuuden ja olemassa olevan tiedon kannalta oli siirtymävaihe SPEKin vetämästä hankkeesta SPR:n vetämäksi hankkeeksi. Hankkeen vastuunorganisoinnin ja hankkeen vetäjän vaihtuessa olemassa olevan tiedon ja tehtyjen ratkaisujen perustelut eivät välittyneet eikä kokonaisuuden hallinnan jatkuvuus toteutunut parhaalla mahdollisella tavalla. Hankkeen kannalta siirtymä olisi voitu toteuttaa tehokkaammin saattaen vaihtamisen mallilla, jolloin esim. olemassa olevat viranomaisyhteistyöhön ja koulutuksiin olisi saatu luonteva jatkumo. Esimerkiksi Etelä-Savon pelastuslaitoksen kanssa tehty yhteistyö katkesi hankkeen nivelvaiheessa ja koulutustoiminnan yhteensovittamisessa tapahtui katkoksia, jotka havaittiin vasta vuoden viiveellä. Tämä on toisaalta varsin tyypillinen hankekehittämisen piirre.

7. JATKOHANKKEEN TAVOITTEET, KEINOT JA TULOKSET

Jatkohankkeen tavoitteena on muodostaa viranomaisten avuksi alueellisesti koottuja vapaaehtoisjoukkoja, jotka kykenevät aloittamaan toiminnan itsenäisesti viranomaisjohdon alaisuudessa. Pääpaino on alueilla, joilla öljyonnettomuuden riski on suurin (rannikko, Suomenlahden ja Pohjanlahden alueet). Hankkeen keinoja tavoitteiden toteuttamiseksi ovat

- 1) viranomaisyhteistyö
- 2) öljyntorjuntaan ja ympäristöonnettomuuksiin liittyvät tehtäväkoulutukset
- 3) johtamiseen liittyvät koulutukset ja yhdessä toteutettava joukkueenjohtajakoulutus
- 4) hälytysjärjestelmän kehittäminen
- 5) alueellisen valmiuden rakentaminen
- 6) öljyntorjuntayhteisharjoitukset
- 7) markkinointi ja tiedottaminen.

Tavoitteita vasten peilaten jatkohankkeen tulokset ovat tähän saakka:

1. Hankkeessa on keskitytty viranomaisista pelastustoimeen, joka on todennäköisimmin vastuussa vapaaehtoisten johtamisesta rantatorjunnassa. Muut öljyntorjuntaan osallistuvat viranomaiset kuten RVL ja SYKE on pidetty tietoisina hankkeesta ja sen toiminnasta.

Pelastuslaitosten sitoutuminen hankkeeseen vaihtelee suuresti. Osaan laitoksista ei olla oltu suoraan yhteydessä, mutta kaikki pelastuslaitokset on tavoitettu vähintään välillisesti ja tietoa on välitetty eri kanavien kautta. Mukana yhteistyössä on kahdeksan Suomen 22 pelastuslaitoksesta: Oulu- Koillismaan, Pohjanmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Länsi-Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Kymenlaakson pelastuslaitokset, jotka ovat keskeiset myös maantieteellisestä näkökulmasta.

2. Hankkeessa on linjattu, että tehtäväkoulutukset ovat järjestöjen vastuulla. Tämä tarkoittaa, että öljyntorjuntaan liittyvät tehtäväkohtaiset perus- ja ryhmänjohtajatasoiset koulutukset järjestää jäsenjärjestö, mutta hanketyöntekijä avustaa ja tukee koulutusten järjestämisessä.

WWF on kouluttanut uusia rantatorjujia ja ryhmänjohtajia eripuolilla Suomea ja vahvistanut näin osaltaan vapaaehtoisten torjuntavalmiutta. Muiden järjestöjen osalta tehtäväkohtaiset koulutukset ovat kohdistuneet johtamis-, tukipalvelu- ja huoltokoulutuksiin. Vapepassa esim. Vapepa johtajan täydennyskoulutuksessa on koulutettu tehtäväkohtaisia öljyntorjuntataitoja. Hankkeessa on pystytty vaikuttamaan järjestöjen järjestämän koulutuksen määrään ja sisältöön tavoitteen mukaisesti.

3. Johtamiskoulutusta on jatkohankkeessa kehitetty yhteistyössä WWF:n, SPR:n, MPK:n, SLPS:n ja SMPS:n kanssa. Ns. joukkueenjohtajakoulutusta on järjestetty neljä kurssia eripuolilla Suomea (Naantali 2017 ja 2018; Porvoo 2017; Oulu 2018) ja yhteensä joukkueenjohtajia on koulutettu 54. Määrällisesti tavoite on saavutettu hyvin.

Johtamiskoulutusta on kehitetty Vapepan koulutus- ja johtamisuudistusten rinnalla siten, että joukkueenjohtajakoulutus on toiminut eräänlaisena pilottina. Joukkueenjohtajakoulutuksesta saatuja kokemuksia on voitu hyödyntää tulevan Vapepa-koulutusjärjestelmän mallintamisessa. Joukkueenjohtajakoulutus onkin muuntunut prosessin aikana johtopaikkatyöskentelyn kurssiksi, joka antaa eri järjestöjen toimijoille paremmat mahdollisuudet alueellisen yhteistoiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen. Pilotista on syntynyt onnistunut käytäntö, joka on pystytty myös jalkauttamaan ja jota edelleenkehitetään eteenpäin.

4. Hälytysjärjestelmän kehittäminen on edennyt OHTOn osalta siten, että OHTOon on saatu uusia suuronnettomuusvalmiutta palvelevia ominaisuuksia kuten alueelliset ryhmät (esim. öt-joukkueenjohtaja koulutetut omana ryhmänä) ja osamisperustainen hälyttäminen. Hanke on osaltaan tukenut järjestelmän kehittämistä ja hälytysryhmien kirjatamista OHTOon. Hankkeen tässä vaiheessa tavoite on saavutettu hyvin.
5. Kolmessa maakunnassa on toimiva öljyntorjunnan yhteistyöryhmä. Kahdessa muussa maakunnassa on perustettu öljyntorjunnan yhteistyöryhmä ja näissä piireissä on koulutettu hankkeen toimesta muutamia vapaaehtoisia. Lisäksi kahdessa maakunnassa on toimintaa ja suunnitelmia, mutta ei esim. ÖT-työryhmää eikä varmuudella sovittuja koulutuksia tai harjoituksia.

Aktiivisen toiminnan ulkopuolelle jäävät seuraavat maakunnat/alueet: Savo-Karjala, Länsi-Suomi, Lappi, Åbolands distrikt, Ålands distrikt, mutta näissä kaikissa on hanketta esitelty. Lisäksi näissä maakunnissa Vapepalla on yhteistoimintamalleja, jotka tukevat hankkeen mukaista toimintaa. Maakunnallinen yhteistyö on kokonaisuudessaan käynnistynyt arvioitua hitaammin.

6. Oulussa ja Uudellamaalla valmistellaan syksyn yhteistoimintaharjoituksia. Varsinais-Suomessa on tekeillä karttahoito. Muiden piirien alueella on suunniteltu peruskoulutusta ja mahdollisesti pieniä harjoituksia. Yhteistoimintaharjoitusten osalta tavoite on saavutettu vain osin.
7. Markkinoinnissa ja viestinnässä hankkeessa edetään kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa on viestitty viranomaisille ja Avain vapaaehtoisille -hankkeen suunnitelmista ja sisällöistä. Hanketta on esitelty järjestöjen ja Vapepan tilaisuuksissa (esim. työ- ja suunnittelukokoukset tai Vapepa foorumi). Hankesuunnittelija on kiertänyt vilkkaasti maakunnissa esittelemässä ja käynnistämässä yhteistoimintaa mm. maakuntatoimikunnissa ja kevään Vapepa-avauksissa. Viranomaisille hanketta ja Vapepaa on esitelty messuilla, ammattilehdissä, tapahtumissa ja erikseen järjestetyissä tilaisuuksissa. Viestintää hankkeesta on edistetty myös hankkeen www-sivujen avulla sekä SPR:n omilla sivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Tältä osin viestinnässä on onnistuttu kohtuullisesti.

Toisessa vaiheessa (kesä-syky 2018) viestinnässä keskitytään laajaan yleisöön. Tämän tavoitteen onnistumista ei voida vielä arvioida.

7. JATKOHANKKEEN VAIKUTUSTEN KOKONAISARVIO 5/2018 MENNESSÄ

Jatkohankkeelle asetetut tavoitteet ovat hankesuunnitelman mukaan seuraavat:

”Hankkeen tuloksena vapaaehtoisen valmius (Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun kautta) toimia viranomaisten tukena öljyonnettomuuksissa ja muissa vapaaehtoisvoimia vaativissa ympäristöonnettomuuksissa paranee. Jatkossa viranomaiset osaavat hyödyntää vapaaehtoisten valmiutta toiminnassaan.”

Tulosten saavuttamiseksi tarvitaan:

- Koulutusten kehittämistä ja laajamittaista koulutusta
- Tiedon, materiaalien ja ymmärryksen levittämistä eri kohderyhmille
- Toimintamallien sisällyttämistä osaksi nykyisiin koulutuksiin
- Öljyntorjuntaan liittyviä yhteistoimintaharjoituksia jokaisella alueella
- Tuki- ja yhteistyörakenteiden luomista
- Yhteistyötä viranomaisten suuntaan
- Vapepan ja pelastustoimen yhteistyökäytännöistä sopimista (sisältäen kustannusten korvaamisen)
- Toiminnan harjoittelua eri muodoissa

Jatkohankkeen tavoitteista voidaan todeta lyhyesti, että ne tullaan saavuttamaan. Tästä huolimatta laadullisessa arvioissa voidaan olla kriittisiä. Vaikka toimintamallia ja koulutusta on saatu alueellisesti jalkautettua sekä yhteistyörakenteita muodostettua, ei näiden laajuutta tai tasoa voida pitää erityisen menestyksellisenä saavutuksena. Lisäksi

vapaaehtoisten valmiuden paranemista on vaikea todentaa, tämä olisi vaatinut vapaaehtoisten osaamis- ja valmiustason alku- ja loppumittauksia. Hankkeen kautta vapaaehtoisten osaamisen tason arviointi on kuitenkin muuttunut luotettavammaksi ja määrällinen arviointi tarkemmaksi. Johtuen hankkeen kestosta ja vaikutusten todentamisen haasteista hankkeen tavoitteiden saavuttamista voidaan parhaiten tarkastella vain keinojen toteutumisen eli tuloksellisuuden kautta. Hankkeen varsinaiset vaikutukset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Vapepa-järjestöjen yhteistyöverkosto on hyvä ja toimiva ympäristö järjestöjen välisen yhteistyön kehittämiseen. Vapepa on kuitenkin pitkän historiansa aikana kehittynyt etentään keskittyneeksi verkostoksi, jossa uuden toimintamuodon ja toimintamallin edistäminen on verrattain hidasta. Tästä huolimatta hankkeessa on määrätietoisesti onnistuttu hivuttamaan öljyntorjunnan yhteistoimintamuotoa ja malleja osaksi verkoston auttamisvalmiutta.

Alueellisen verkostoyhteistyön haasteena on löytää yksittäisten jäsenjärjestöjen roolit ja vastuulliset henkilöt työryhmiin. Lisäksi yhteen, varsin rajattuun teemaan keskittyvän yhteistyön riskinä on, että se muodostuu liian tiiviiksi, eikä kiinnity emo-organisaatioiden perustoimintaan. Laajempi suuronnettomuusteema madaltaisi todennäköisesti järjestöjen osallistumisalttiutta ja toisi aktiivisemmin mukaan myös sisämaan maakunnat.

Viranomaisten osallistumisessa ja yhteistyössä on niin ikään ollut paikoin toivomisen varaa. Viranomaisten osallistumista hidastaa luonnollisesti Vapepan hidas kehitys alueellisessa öljyntorjuntavalmiudessa. Lisäksi valtakunnalliset uudistukset kuten maakuntauudistus, pelastuslain ja pelastustoimen uudistukset ovat osaltaan tuoneet haasteita viranomaisyhteistyön kehittämiseen. Vuosi 2018 on viranomaisten osalta monelta osin valmistautumista tuleviin uudistuksiin, mikä rajoittaa pelastuslaitosten viranomaisten intoa lähteä aktiiviseen kehittämistoimintaan vapaaehtoisectorilla.

Haasteena pelastustoimen kannalta on myös vapaaehtoistoiminnan kerroksellinen rakenne. Pelastuslaitosten vakiintunut suhde sopimus- ja vapaapalokuntiin, saattaa osaltaan rajoittaa pelastuslaitosten kiinnostusta muuta vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Vapepan viranomaisille teettämästä kyselystä 2017 selviää, että pelastuslaitosten viranomaiset suhtautuvat Vapepan vapaaehtoiisiin kaikkein kriittisimmin, mutta ovat myös näiden kanssa vähiten tekemisissä.

Hankkeessa on onnistuttu tuomaan Vapepa-järjestöjä ja pelastuslaitosten edustajia alueellisesti saman pöydän ääreen pohtimaan öljyntorjuntavalmiutta, ja tämän kehityksen toivoisi vakiintuvan toimintamalliksi tulevissa maakunnissa.

8. ESITYS JATKOSTA

Hankesuunnittelijan kommentit ja ehdotukset jatkon kannalta.

Öljyntorjuntahankkeen yhteydessä on noussut esille haaste ylläpitää suuria vapaaehtoisjoukkoja vaativaa valmiutta öljyonnettomuuksien kaltaisiin suuronnettomuustilanteisiin. Voidaan kysyä, onko tarkoituksenmukaista pyrkiä muodostamaan laajoja alueellisia vapaaehtoisjoukkoja toimintaan, joka realisoituu erittäin harvoin? Tällöin ongelmana on joukkojen motivaation ja osaamisen ylläpitäminen sekä jatkuva laaja rekrytointitarve.

Olisiko mielekkäämpää pyrkiä huolehtimaan alueellisesta valmiudesta vastaanottaa, kouluttaa, huoltaa ja johtaa suuria määriä spontaaneja tai ennalta kouluttamattomia vapaaehtoisia? Kiinnittyminen järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan on muutostilassa, tämä trendi on tärkeä huomioida suunniteltaessa varautumista.

Hankkeessa kerääntyneen kokemuksen ja edellä mainittuun vedoten esitän, että toiminta pitäisi tiiviimmin saada osaksi järjestöjen sekä Vapepan Maakunta- ja paikallistoi-
mikuntien toimintaa. Öljyntorjunnan perus ja ryhmänjohtaja tasoiset koulutukset ovat järjestöjen omaa toimintaa ja johtopaikkatyöskentely ja johtajakoulutukset SPRn/Vapepan järjestämää koulutusta.

Koska toiminta on vahvasti riippuvaista maakunnallisten toimijoiden halusta ja intresseistä toiminnan omistajuutta tulisi siirtää keskushallinnolta maakuntiin. Toimijoina ja rahoituksen saajina tulisi olla SPR-piirit suoraan sekä alueelliset pelastuslaitokset näiden vastinpareina. Näin olisi mahdollista selkeämmin jakaa vastuuta niille tahoille, jotka toiminnan järjestämisestä vastaavat. Maakunnat päättävät tulevaisuudessa itsenäisesti rahoituksensa jakautumisesta, jolloin yhteistyöneuvottelut ja talousohjaus olisi luonnollista hajauttaa osaksi maakunnallisia/alueellisia rakenteita.

Nykyisen järjestelmän sijaan pitäisi olla alueellisia hankkeita, jotka olisi mitoitettu alueen kyvyn ja vaatimusten mukaan. Näissä hankkeissa yhtenä sopimusosapuolena tulisi olla pelastuslaitos, jolloin viranomaisen halu ja vastuu osallistua tekemiseen olisi taattu. Tavoitteet olisi mahdollista asettaa selkeämmin ja vastuut olisivat selvät. Valtakunnallisella tasolla tulisi toimia Vapepan keskustoimikunnan alainen öljyntorjunnan seurantaryhmä, jotta toimintatavat pysyvät riittävän yhden mukaisina ja jotta hyviä käytänteitä voidaan hyödyntää myös muilla alueilla.

Painopiste tulisi siirtää öljyonnettomuuksista suuronnettomuuksiin, jolloin mahdollisia kiinnostuneita toimijoita saataisiin lisää ja toiminta olisi yleispätevää. Suuronnettomuus valmiuden ja siihen liittyvien johtamis- ja tukipalveluiden kehittäminen tukisi myös öljyonnettomuuksiin varautumista Vapepassa.